

MANN = MANN

AV BERTOLT BRECHT

TRANSITEATRET-
BERGEN

PREMIERE 11. APRIL 2008 HOVEDSCENEN

KJÆRE PUBLIKUM!

Med fare for å fornærme alle mine kolleger, deriblant meg selv, synes jeg norsk teater stort sett er forholdsvis tradisjonelt, ensrettet og ufarlig!

Nettopp derfor er det en nødvendighet å åpne våre institusjonsdører for kunstnere med andre innfallsvinkler til det å lage teater.

Tore Vagn Lid har gått fra å være en bergensk hemmelighet til å bli én av de fire viktigste regissørene som er plukket ut til festspillene i Salzburg i år.

For første gang setter han nå opp i fullt format på et norsk institusjons-teater, og vi tilbød han like så godt vår egen hovedscene. *Mann = Mann* er et utvidet musikkteater, et visuelt hørespill hvor lyd, video og musikk utfordrer det tradisjonelle teaterrommet.

I denne forestillingen undersøker han hvordan enkeltmenneskets identitet og følelsesliv lar seg konstruere og demontere under presset av den moderne medieindustrien.

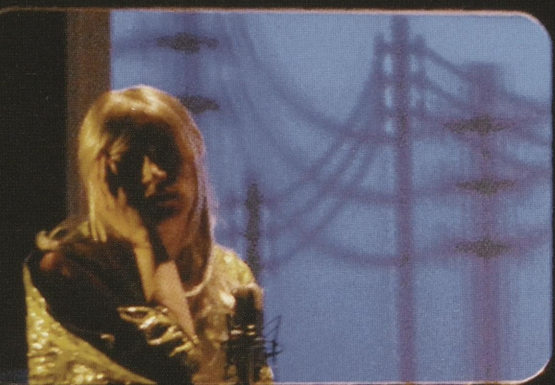
Samarbeidet med Tore Vagn Lids teaterkollektiv har vært lærerikt for Rogaland Teater. Vi er blitt utfordret til å tenke nytt i forhold til hvordan vi vanligvis lager teater. Samtidig er utvekslingen av arbeidsform og erfaringer noe av det som gjør teater til et suverent sted å være, et sted som kan forandre seg og utfordre både seg selv og sitt publikum - hvis vi vil!

Vi er overbeviste om at publikum også vil nyte godt av dette møtet!

Hanne Tømte
HANNE TØMTE
Teatersjef

 Nasjonalbiblioteket
Depotbiblioteket

LYSTEN TIL BEFRIELSE - BERTOLT BRECHT OG DET EPISKE TEATER

Bertolt Brecht

Av Kristian Lykkeslet Strømskag og Espen V. Haraldsen.

"Han har kommet med forslag. Vi har tatt imot dem."

Ved siden av å være blant Tysklands mest avholdte poeter, er Bertolt Brecht en av 1900-tallets mest innflytelsesrike dramatikere og teaterteoretikere. Hans verk er oversatt til over 40 språk, og i hjemlandet spilles hans skuespill hyppigere enn Shakespeares. Hans teorier om det "episke drama" utgjør et veiskille innen moderne teater.

Eugen Berthold Friedrich Brecht ble født inn i borgerskapet i Augsburg, nordvest for München, 10. februar 1898. Hans mor var datter av en offentlig tjenestemann og var en hengiven protestant, mens faren, som var direktør for en papirfabrikk, var katolikk. Etter å ha fullført gymnasen, begynte han i 1917 å studere medisin i München. Her studerte han også drama og skrev sine første skuespill, *Baal* (1918) og *Trommer i natten* (1919). Sistnevnte ble i 1922 hans første suksess som dramatiker da det ble uroppført ved Münchener Kammerspiele, teatret hvor han arbeidet som dramaturg (og siden også regissør). I denne perioden kom han i kontakt med det venstreradikale miljøet i Tyskland, og frem til 1921 arbeidet han bl.a. som teaterkritiker for det sosialistiske tidsskriftet *Die Augsburger*.

I 1924 ble han tilbudt en stilling ved Deutsches Theater og flyttet til Berlin, hvor han ble frem til 1933. Her møtte han skuespillerinnen Helene Weigel, som senere ble hans

hustru så vel som hans kunstneriske partner. Foruten henne var Elisabeth Hauptmann, Ruth Berlau og Margarete Steffin hans viktigste medarbeidere. På kritikken dette uortodokse teaterkollektivet møtte, svarte Brecht: "Det finnes ingen bebreidelse mot min litterære opptreden – plagiator, provokatør, sabotør -, som jeg ikke for mitt ulitterære anonym, men planfulle virke, ville kreve som et æresnavn."

Fra 1924 til 1926 arbeidet Brecht med skuespillet *Mann = Mann* (1926). Etter dette begynte han å beskjeftige seg med Karl Marx' skrifter som inspirerte ham til å skrive en rekke dramatiske "lærestykker", bl.a. *Die Massnahme* (1930) og *Der jasager. Der neinsager* (1934). På denne tiden begynte han også samarbeidet med komponisten Kurt Weil, et samarbeid som skulle resultere i suksesser som *Tolvskillingsoperaen* (1928) og *Mahagonny* (1930).

Med nasjonalsosialistenes maktovertagelse ble det umulig for Brecht å bli værende i Tyskland, og han oppholdt seg først i Norden, for så å reise videre til USA i 1941. Det var under denne eksilperioden han skrev mange av sine mest sentrale verk: *Mor Courage* (1939), *Galileis liv* (1939), *Det gode menneske i Sezuan* (1940), *Herr Puntila og drengen hans* (1941) og *Den kaukasiske krittringen* (1944-45). Brecht mistrivdes imidlertid intenst i USA, og ble svartelis-

tet av filmselskapene på grunn av mistanke om "kommunist sympatier". Etter å ha vitnet for Joseph McCarthys komite for uamerikansk virksomhet, vendte han tilbake til hjemlandet. I 1949 opprettet han, sammen med Helene Weigel, det som snart ble det legendariske Das Berliner Ensemble. I Øst var politikerne ambivalente til Brecht - de så på dramatikken hans som realistisk og folkelig, men mistenkte ham for å ha dekadente og formalistiske tilbøyeligheter. I vest var han lenge bare kjent som forfatteren av *Tolvkillingsoperaen*. De siste årene av sitt liv viet han til å regissere og til å drive sitt teaterkompani. Bertolt Brecht døde i Øst-Berlin 14. august 1956, 58 år gammel. På hans gravstein står det skrevet:

*Ich benötige keinen Grabstein, aber
wenn ihr einen für mich benötigt,
Wünschte ich, es stünde darauf:
Er hat Vorschläge gemacht.
Wir haben sie angenommen.*

(Jeg trenger ingen gravstein, men / hvis dere skulle trenge en for meg, / ønsker jeg, at det hadde stått på den: / Han har kommet med forslag. / Vi har tatt imot dem.)

Det episke teater

Brechts teaterteori har grunnleggende forandret skuespillerkunsten og teatret. Det episke teater, slik det fremstilles i hans teoretiske hovedverk *Kleines Organon für das Theater* fra 1948, kan kort oppsummeres som et fornuftens teater - i motsetning til et følelsenes. Brecht er ute etter at vi skal reflektere over det moralske og det sosiale dilemmaet han presenterer for oss. Ikke dermed sagt at han ikke også låner fra teaterhistorien - han forsynte seg rikelig av forskjellige teatertradisjoner i sitt arbeid, bl. a. asiatisk maskespill, Commedia dell'arte og skillingsviser.

Han mente at tradisjonelt har den dramatiske fortelling vært basert på en uttalt pakt om innlevelse og identifikasjon. Brecht selv ønsket derimot å forhindre at vi lever oss inn i karakterene hans. Han innførte derfor underliggjøring

(Verfremdung) og illusjonsbrudd: Han lar handlingen plutselig bli avbrutt av talesang, han lar scenearbeiderne gjøre åpne sceneskift, han lar karakterene på scenen henvende seg til publikum og kommentere handlingens gang, han benytter satire, ironi og slapstick der handlingen skulle tilsi dypt alvor. Alt for å minne tilskueren om at "dette er bare teater, noen som prøver å fortelle deg noe". Som han senere uttrykker det:

"Teatret må vekke lysten til erkjennelse, og organisere det morsomme ved forandringen av virkeligheten. Våre tilskuerere må ikke bare høre hvordan man befriir den fangede Prometheus, men også skolere seg på lysten til å befri ham."

MANN = MANN

"Lar det seg virkelig gjøre, Uria? Å forvandle en mann til en helt annen mann?"

Av Tore Vagn Lid

Forvandlingen av det ganske så alminnelige mennesket Galy Gay i Kilkoas militærbarakker – et "lystspill"

I den unge Bertolt Brechts fabel - med den ironiske undertittelen "lystspill" - utstyres den enkle pakkhusarbeideren Galy Gay med et høyst overkommelig oppdrag: På ordre fra sin kone legger han en morgen i vei for å kjøpe en fisk. Rundt ham - i det eventyrlige Asia - er den store krigen i anløp. En avdeling soldater har ikke bare gjort seg skyldige i innbrudd og ran av et indisk tempel, men har også mistet sin fjerdemann under udåden, og står derfor i akutt fare for å bli avslørt av sin usedvanlig brutale sersjant ved pelotongen samme kveld.

For å unngå henrettelse må altså en mann erstatte en annen mann, og slik har det seg at vår troskyldige helt vikles inn i et sosialt eksperiment hvor det mennesket som om morgenen gikk ut for å kjøpe en fisk, kvelden etter er bygget om til den suverene krigeren Jeriah Jip.

Bertolt Brecht og *Mann = Mann*: Bakgrunn

Helt siden jeg som student i Berlin sist på 90-tallet stiftet bekjentskap med Bertolt Brechts ungdomstykke *Mann ist Mann*, har teksten hengt med meg som noe av det mest interessante fra den tyske dramatikerens hånd. Som representant for et politisert teater, har Brecht lenge vært underspilt i norsk teater. For meg har dette hele tiden vært problematisk, fordi jeg nettopp hos Brecht har sett ansatser og tilnæringsmåter som har betydd mye for meg som regissør, og for tiltroen til teaterrommet som et kritisk - eller endatil politisk - erfaringsrom med muligheter som avgjørende skiller det fra andre "kunstrom", fra utstillingen, over konsertsalen og til kinomørket.

Innenfor en norsk teaterkontekst er *Mann ist Mann* et svært lite kjent manuskript. Den viktigste grunnen, tror jeg, er at dette er et Brecht-stykke som med sin lette og artistiske form ikke passet særlig godt inn i det norske 70-tallet og det dominerende synet på politisk teater som sosialrealistisk og oppbyggelig kunst. En annen - og her er vi ved kjer- nen av det jeg ser som stykkets originalitet og kvalitet - er at Brecht nettopp her drister seg til å snu på hodet noe som nærmest har vært en grunnlov i teateret i flere hundre år; forestillingen om personlig utvikling og personlighet som noe indre og grunnleggende.

"Selve personligheten blir lagt under lupen, man kommer individualiteten nærmere inn på livet. Det blir tatt alvorlig grep. [...] Hva sier Kopernikus? Hva beveger seg? [...] Bordet, benken, vannet, skohornet, alt er relativt. De, enke Begbick, jeg... relative. Se meg dypt inn i øynene, enke Begbick, et historisk øyeblikk. Mennesket står i sentrum, men bare relativt."

***Mann = Mann*: Hva skaper en personlighet?**

Berlin midt på 1920-tallet. Dette er ekspresjonismens - det personlige uttrykket - og de "store følelsenes" tid. Den virkelige verden er vår indre og subjektive verden; det ensomme individet - enkeltkarakteren - er fremdeles universets midtpunkt.

Snudde vitenskapsmannen Kopernikus virkeligheten på hodet da han sjokkerte samtidens lærde med å hevde at solen - ikke jorden - var universets sentrum, og at det derfor var jorden - ikke solen - som snurret i bane, er *Mann = Mann* Brechts svimlende forsøk på en "kopernikansk vending" i et teater som for ham var gått i lås. I det som skal bli et av hans første teaterforsøk, ber han oss (fra tea-

terscenen) ta stilling til følgende sosialpsykologiske eksperiment: "Herr Bertolt Brecht hevder at *Mann = Mann*, og det er noe alle kan. Men herr Bertolt Brecht kan også bevise at man kan gjøre uendelig mye med en mann. Som en bil, blir her i kveld et menneske ommontert, uten på noen måte å bli redusert."

Slik følger den unge dramatiker (og filosofen!) opp - og tar konsekvensene av - den mistanken som kameraten - teaterregissøren Erwin Piscator - gjorde seg noen få år tidligere som tysk soldat i de gjørmete skyttergravene ved vestfronten:

"Min tidsregning begynner 4. august 1914.

Fra da av stiger barometeret:

13 millioner døde

11 millioner invalidiserte

50 millioner soldater som marsjerer

6 milliarder skudd

50 milliarder kubikkmeter gass

Hva er da "personlig utvikling"? Ingen utvikler seg da "personlig". Da er det noe annet som utvikler ham."

Oppsetningen i Stavanger: Er *Mann = Mann* i dag?

Over åtti år har gått siden Brechts "kopernikanske vending", og med det samtidig over åtti år med eksplosiv teknologisk, økonomisk og samfunnsmessig utvikling, en prosess som har trengt - og som trenger - dypt og grunnleggende inn i hver nervetråd av vår virkelighet og selvforståelse. Bertolt Brecht og Galy Gays verden er ikke lenger vår verden; det industrisamfunnet som var klangbunnen i 1925, er for lengst blitt gammelt. Så hvorfor altså velge Brecht nå?

Se på tittelen en gang til: For meg er det eneste avgjørende spørsmålet - og det spørsmålet som min oppsetning i Stavanger står og faller på - dette ene: Har Brechts formel $M = M$ (*Mann = Mann*) noen gyldighet på et samfunn og en "personlighet" hinsides Brechts horisont? Min mistanke som regissør trekker så sterkt mot et ja at jeg ønsker å stille eksperimentet med Galy Gay opp en gang til, men

denne gang på helt andre premisser. Selve forestillingen blir derfor å se på som en test. Svaret på testen kan bare avgjøres av dem (av dere) som setter av en vårkveld på Rogaland Teaters hovedscene.

Ny mistanke: medieindustri = meningsindustri

Det som interesserer meg - og som har lagt premissene for denne testen - er ikke lenger Brechts *mekaniske* menneske - ikke mennesket som en bil eller en motor, slik noen vil huske det fra Charlie Chaplins filmer fra samme tid. Spørsmålet som skal stilles blir derimot hvordan personlighet og identitet skapes og omskapes i et samfunn som nå ikke lenger er dominert av tungindustri, men desto mer er gjennomtrengt av media- og kulturindustri, fra TV2s valgstudio, til TV og filmindustriens strategiske manipulasjon av tanker og følelser.

Hovedpersonen i min oppsetning blir derfor langt på vei et *språk* - et retorisk kraftfelt som stadig mer perfektionerer sine virkemidler, det være seg i ord, lyd eller bilde. Om *Mann* fremdeles er lik *Mann* blir dermed til spørsmålet om hvor langt mediesamfunnet er i stand til å demontere og ommontere identitet, skape personlighet og dermed også - til syvende og sist - *skape* politikk ved å skape oss som politiske mennesker.

Med Brechts stykke som utgangspunkt har jeg ønsket å forfølge mistanken: Er det en mulighet for at vårt politiske følelsesliv, våre meninger og preferanser i stadig større grad er å se på som *restprodukter* fra en medieindustri som har gjort politikk, ideologi og valg til en selvforsterkende og uforpliktende vareproduksjon?

Når konflikt, meningsbryting og diskusjon ikke lenger er motivert av opplysningstrang og offentlig ansvar, men av kalkyler for seertall og annonseinntekter, kan det da tenkes at $P = P$, at politikk er lik politikk, at meningens og holdningens innhold og konsekvens er underordnet og likegyldig, så lenge de kan skiftes ut som forbruksvarer flest? Og da til slutt: Hva vil det (politisk) innebære dersom jeg har rett i en slik mistanke; rett i at *medieindustri* er blitt

meningsindustri? Påstanden til soldaten Uria Shelley - fra Brechts stykke - kan kanskje da gi fornyet gjenklang mellom veggene på mediehusenes styrerom: *"Enhver kan naturligvis innta en ny mening. En mening er temmelig likegyldig. En rolig mann kan enkelt ta over to eller tre andre meninger."*

Mann = Mann som visuelt hørespill: Teater som musikk – musikk som teater

"Soldat: Men tror dere virkelig at han vil ta det der for en elefant?"

Uria: Det sier jeg dere: han vil ta dette for en elefant. Han ville tatt denne ølflasken her for en elefant, dersom noen pekte på den og sa: jeg vil kjøpe den elefanten der."

Når en grunntanke bak forestillingen i Stavanger altså er å "bytte ut" det retoriske kraftfeltet som på 1920-tallet virket på Galy Gay´er, med den kampsonen av språklige, visuelle og auditive krefter som designer rommet for vår tids Galy Gayer, bestemmer også det hvilke former og virkemidler oppførelsen skal ta i bruk.

Slik utspilles i Stavanger Brechts eksperiment i et rom hvor musikk, video og lyd er like viktig som tekst, og hvor det man hører er like viktig (evt. uviktig) som det man ser. I tillegg til Paul Dessaus originale musikk - her i et arrangement for tre musikere - har jeg skrevet ny musikk som gir kor og skuespillere en utvidet musikalsk rolle, samtidig som musikerne har fått et utvidet scenisk "mandat".

En gjennomgående tanke bak oppsetningen er fra min side å nærme meg Brechts tekst gjennom det jeg har kalt for et *"visuelt hørespill"*, hvor lyden og det musiske spiller en utvidet rolle både fortellermessig (som hørespill/radioteater) og i form av en scenografi som mer er bygget opp av lyd enn av ting, og hvor scenebildet blir til et utgangspunkt eller en *grunnmur* for lyden. Slik, håper jeg, kan bildene av *Mann = Manns* kantiner, jernbaner og templer ta form (eller tre fram) *på like mange måter som det finnes lyttende publikum i teatersalen*. Håpet er å åpne opp et flerstemt og musikalsk teaterrom, hvor det man hører ikke nødvendigvis

alltid svarer overens med det man ser.

Klangbunn for eksperimentet: Aschs test om tilpasning

På 1950-tallet, 30 år etter Brechts *Mann = Mann* og i kjølvannet av fascismens massebevegelser i Europa, ønsket den jødiske psykologen Solomon Asch å bevise at det gikk en grense for hvor langt et menneske kunne "tilpasses" omgivelsene. En gruppe studenter ble invitert til å delta i en "visuell test". Asch holdt opp plansjer hvor det var tegnet like streker (linjer), men med ulike lengder. Oppgaven lød: Si høyt i rommet om strekene som blir vist er kortere, lengre eller like lange som den målestokken som blir holdt fram. Blant studentene satt noen som var instruert til å gi konsekvent gale svar. Asch - som hadde trodd at bare kontrastene var klare og entydige nok, ville svarene være entydige og konsekvente - oppdaget å ta feil: I de tilfellene majoriteten av studentene i rommet gav et avtalt feil svar, svarte så mange som 37 prosent av testpersonene det samme som majoriteten - også der majoriteten svarte at to streker var like som i realiteten skilte seg fra hverandre med flere centimeter. En kontrollgruppe av studenter som fikk svare uavhengig av majoritetspresset hadde ingen vansker med å peke ut de ulike lengdene.

Når jeg ser Brechts *Mann = Mann* i lys av Aschs eksperiment (og omvendt), er det ut fra en "personlighets" potensial til forvandling (omskaping) innenfor et sosialt rom hvor vi alltid er prisgitt andres stemmer, det være seg språklige, musikalske eller visuelle. Spørsmålet er om ikke nettopp teateret selv er et slikt rom, slik at vi - dersom vi i fellesskap mellom scene og sal lykkes i å bygge Galy Gay om til krigsmaskinen Jeriah Jip - også kan komme på sporet av de kreftene som i neste øyeblikk virker med i ombyggingen av oss selv. Til det bedre - eller til det verre? Det spørsmålet får stå like åpent som Galy Gays eget resonnement:

*"Og har jeg ikke sett på denne elefanten
Lukker jeg - hva meg selv gjelder - det ene øyet,
Og fjerner det ved meg som ikke er ønskelig, og er da
Sympatisk."*

MANN = MANN

AV BERTOLT BRECHT MUSIKK AV PAUL DESSAU OG TORE VAGN LID

OVERSATT OG BEARBEIDET AV TORE VAGN LID OG KRISTIAN LYKKESLET STRØMSKAG

Uria Shelley, soldat	GLENN ANDRÉ KAADA	Regissør og	
Jesse Mahoney, soldat	LARS FUNDERUD JOHANNESSEN	audiovisuelt konsept	TORE VAGN LID
Polly Baker, soldat	SOLVEIG LALAND MOHN	Scenograf	KYRRE BJØRKÅS
Jeriah Jip, soldat	MARTIN LOIC LOTHERINGTON	Kostymedesigner	KRISTINE GJEMS
Charles Fairchild, sersjant	EVEN STORMOEN	Dramaturg	KRISTIAN LYKKESLET STRØMSKAG
Galy Gay	TOR CHRISTIAN F. BLEIKLI	Lyddesignere	THOROLF THUESTAD, TORE VAGN LID
Galy Gays kone	KATRINE DALE	Lysdesigner	TORILL LUND
Wang	OLE A. SIMENSEN	Videodesigner	RUNE ANDREASSEN
Leokadja Begbick	MARIANNE HOLTER	Maskør	JILL TONJE HOLTER
Den unge solisten	TALE HJORTLAND/ VILDE SOFIE NAMORK/ MARIANNE GJERDE	Inspisient	KRISTIN BOYE HANSEN
Ellers medvirker	STAVANGER DOMKIRKES KAMMERKOR	Regiassistent	INGRID VALVIK
Dirigent	ARNE HADLAND	Sufflører	ANNERUT JØNER/GUDRUN ROSSNES
Musikalsk arr. (P. Dessau)	GLENN ERIK HAUGLAND/ TORE VAGN LID	Rekvisitører	WENCHE SOLGÅRD/JULIAN MINDE
Musikalsk innstudering	TORE VAGN LID	Frisør	INGER HERMANSEN
Repetitør	BETH ELIN BYBERG	Påkledere	HEIDI WÅGAN/SIW FOSSUM
Musikere	BETH ELIN BYBERG, piano EVA BORTNE/LINDA MATTSON, trompet BRITTA SKÅRBY VINDENES/ NORA MYRSET ASHEIM/ ELISE MARIE ENDRESEN, fiolin	Sceneteknisk ansvarlige	KJELL B. VATNE/ANDERS OSMUNDSEN/ MICHAEL RAVNDAL/KAARE JENSEN THOROLF THUESTAD KAARE JENSEN/MARIUS FOLDØY
		Lydansvarlig	
		Videoavviklere	

Forestillingen varer ca. 2 timer og 30 minutter. Omarrangering av Paul Dessaus musikk ved Glenn Erik Haugland og Tore Vagn Lid. Alle kostymer og dekorasjoner er produsert ved ROGALAND TEATER. For mer informasjon se www.rogaland-teater.no

PREMIERE FREDAG 11. APRIL 2008 | HOVEDSCENEN

Prosjektet er støttet av Norsk kulturråd, Fond for lyd og bilde og BEK. Forlag: NORDISKA ApS, København.

Foto: EMILE ASHLEY Design: MINE SEREN Programredaksjon: HANNE TØMTA, TORE VAGN LID, JAN EGIL ØVERLAND, KRISTIAN LYKKESLET STRØMSKAG, KNUD HELGE ROBBERSTAD, MINE SEREN, ESPEN V. HARALDSEN (red.)

Ansvarlig utgiver: HANNE TØMTA Trykk: BRYNE STAVANGER OFFSET

Tore Vagn Lid, regissør og komponist

Tore Vagn Lid er regissør, scenekomponist og kunstnerisk leder for Transiteatret-Bergen. Han har studert teater-estetikk, dramaturgi/musikkdramaturgi og musikk ved blant annet Universitetet i Bergen, Humbolt Universität zu Berlin, Freie Universität og Agder Musikkonservatorium, og er doktorand i musikkteater ved Institut für angewandte Theaterwissenschaft ved Justus-Liebig Universitetet i Giessen (Tyskland). Gjennom flere forestillinger har Lid utarbeidet et teaterspråk - kalt "visuelle hørespill" - hvor musikk, lyd og bilde er likestilt med teksten. Tore Vagn Lid har bak seg en rekke prisbelønte teater- og musikkteaterproduksjoner, senest med forestillingen *Polyfonia* på Den Nationale Scene (høsten 2007), en forestilling som foruten å ha mottatt prisen for årets forestilling i Bergen (2007), også har mottatt Danse- og Teatersentrums nasjonale jubileumspris for samme år. Etter internasjonal suksess med den nordiske uroppførelsen av Brecht/Eislers *Die Massnahme* under Festspillene i Bergen våren 2007, er Lid - som én av fire - tatt ut til programmet "Unge regissører" ("Junge Regisseure") under de renommerte festspillene i Salzburg, hvor *Die Massnahme* presenteres i august 2008.

Kyrre Bjørkås, scenograf

Kyrre Bjørkås jobber som scenograf og billedkunstner i samarbeid med Rune Andreassen. Han er utdannet ved Statens Kunstakademi i Oslo (2000-2004) og har, ved siden av sitt arbeide som billedkunstner og som scenograf for Transiteatret-Bergen, medvirket på en rekke plateutgivelser. Bjørkås/Andreassen er våren 2008 aktuelle med bidrag til gruppeutstillingene *Lights On* på Astrup Fearnley Museet for Moderne Kunst og *Excentrum* ved Kabuso kunstsenter i Øystese.

Kristine Gjems, kostymedesigner

Kristine Gjems er frilans kostymedesigner. Hun er kunstutdannet ved Kunsthøgskolen i Bergen og har tidligere jobbet med Transiteatret på oppsetningen *Die Massnahme* under Festspillene i Bergen 2007.

Rune Andreassen, videodesigner

Rune Andreassen er billedkunstner, scenograf og videoregissør. Han er utdannet ved Nordland kunst- og filmskole (1998-2000) og Statens Kunstakademi (2000-2004). Ved siden av arbeidet med egne videoproduksjoner, har han samarbeidet med Kyrre Bjørkås om en rekke prosjekter ved blant annet Transiteatret-Bergen. Sammen med Kyrre Bjørkås er han våren 2008 aktuell med bidrag til gruppeutstillingene *Lights On* på Astrup Fearnley Museet for Moderne Kunst og *Excentrum* ved Kabuso kunstsenter i Øystese.

Thorolf Thuestad, lyddesigner

Thorolf Thuestad er musikkprodusent, lyddesigner og komponist. Han har en omfattende og allsidig utdannelse innen musikkproduksjon, -historie, -teori og -teknologi, som ble avsluttet med en mastergrad i musikkteknologi med hovedfokus på maskingenerert musikk ved Utrecht School of Arts i 2001. Thuestad har lang erfaring med lydteknikk, musikkproduksjon og audiovisuell avvikling, og har de senere årene blant annet vært tilknyttet Transiteatret-Bergen. Han har levert spesialiserte løsninger for en lang rekke kunst- og sceneproduksjoner, og opptrer jevnlig med improvisasjonsensemblet Fat Battery. I 2008 medvirker han i produksjonen av verket *MULTImorf* som fremføres under kulturhovedstadsåret Stavanger2008. Thuestad har også vært leder for lyduttrykk ved Bergen senter for elektronisk kunst.

Beth Elin Byberg, orkesterleder, pianist og repetitør

Beth Elin Byberg er utdannet ved Rogaland Musikkonservatorium i Stavanger og Royal Academy of Music i London. Hun fikk prisen for beste eksamenskonsert i sin klasse ved Royal Academy i 1999, samt andrepris i den prestisjetunge britiske musikkonkurransen Wigmore Award samme år. Året før mottok hun pris i en konkurranse med tyske lieder. Byberg har spesialisert seg på akkompagnement til sangere og har spilt til uttallige konserter og opptredener. Hun har hatt sin egen konsertserie – *Betti spiller med* – i Sola kulturhus, vært på nordisk turné i Sverige, Norge og Island (2000), turnert med Eir Inderhaug for Rikskonsertene (2001), hadde sin egen serie i Stavanger Konserthus (2004/2005). I 2004 spilte hun under Festspillene i Bergen og Haringtoner i Hardanger. Hun har vært en del av trioen Fjosopera som holder til på Soma gård i Sandnes siden 2002.

Tor Christian F. Bleikli, Galy Gay

Tor Christian F. Bleikli er skuespiller med bakgrunn fra Bergen Teaterskole og Mimecentrum (Berlin), hvor han har arbeidet med Meyerholds Biomekanikk. Han debuterte som skuespiller ved Bergen Kommediateater i 1995, og har siden arbeidet ved blant annet Den Nationale Scene, Nordland Teater, Stageway Teater og Hordaland Teater. I tillegg har Bleikli medvirket i en rekke av Transiteatret-Bergens produksjoner - senest i den prisbelønte forestillingen *Polyfonia* - et visuelt hørespill (av Tore Vagn Lid), og den kritikerroste oppføringen av Brecht/Eislers *Die Massnahme* under Festspillene i Bergen i 2007.

Solveig Laland Mohn, Polly Parker

Solveig Laland Mohn er utdannet skuespiller ved Akademi for scenekunst. Hun har blant annet vært tilknyttet Hedmark Teater, Black Box Teater og Den Nationale Scene. Hun har også medvirket i flere filmproduksjoner.

Martin Loïc Lotherington, Jeriah Jip

Martin Loïc Lotherington er utdannet skuespiller ved Statens Teaterhøgskole (1993-1996). Han har blant annet vært tilknyttet Hålogaland Teater, Det Åpne Teater, Trøndelag Teater og Oslo Nye Teater, og har medvirket i en lang rekke produksjoner innen scenekunst, film og fjernsyn. Nylig var han manusansvarlig, regissør og produsent for kortfilmen *Ruter 8* som hadde premiere på Tromsø Internasjonale Filmfestival (TIFF08).

Katrine Dale, Galy Gays kone

Katrine Dale har utdanning i film og tv-produksjon fra Noroff Instituttet (2003-2005) og korstudium ved Griegakademiet i Bergen. Hun har erfaring som skuespiller fra Den Nationale Scene, NRK Radioteatret og Sogn og Fjordane Teater (SoFT). Hun har blant annet medvirket i *Seks personer søker en forfatter* (DNS 2001), *Festen* (DNS 2002), *Bitre Blomster* (Radioteatret 2003), *Billy Bryants kafé* (SoFT 2006) og *Storm frå Nordvest* (SoFT, 2007). I tillegg har hun vært regiassistent på Bobbie Peers' *Sniffer* (2005), som vant Gullpalmen i Cannes for beste kortfilm i 2006. Høsten 2007 spilte Dale Oda i Kiefflands *Gift* på Rogaland Teater.

Program kr 30,-

Depotbiblioteket

Mann = mann

08sd07479

TRANSITEATRET-
BERGEN

ROGALAND

TEATER

ConocoPhillips

SpareBank 1 SR-Bank